

jaarverslag

2022

Doelstelling en profilering

De doelstelling van Studium Chorale is het op zo'n hoog mogelijk niveau uitvoeren van bijzondere koormuziek. Studium Chorale is een professioneel kamerkoor, dat werkt op projectbasis onder leiding van artistiek leider en dirigent Hans Leenders en gastdirigenten. Daarbij streeft Studium Chorale er naar door middel van een flexibele en doelmatige organisatie de (overhead)kosten zo veel als mogelijk te beperken en de beschikbare financiële middelen optimaal en direct aan te wenden voor het artistieke resultaat van het koor. Op deze wijze wil Studium Chorale aantonen dat het koor met een relatief beperkt budget behoort tot de nationale top van kamerkoren in Nederland.

Studium Chorale is er in geslaagd, ondanks de nog steeds merkbare gevolgen van de Corona pandemie meerdere projecten (8) uit te voeren. Het koor heeft zich in 2022 wederom kunnen profileren als hét veelzijdige en professionele kamerkoor van Limburg in Limburg, maar ook buiten de grenzen van de provincie en het land.

Werkwijze

De werkwijze als professioneel projectkoor was zowel artistiek inhoudelijk als organisatorisch een gezonde basis voor een breed scala aan activiteiten. Rond een vaste kerngroep zangers, die aan de meeste projecten hun bijdrage leverden, was er een ruime poule professionele vocalisten, die naar gelang de aard van het repertoire inzetbaar is. Het ensemble kan hiervoor putten uit een met zorg geselecteerde internationale zangersgroep afkomstig uit Nederland, België en Duitsland. Deze internationale samenstelling is tevens een modelvoorbeeld van Euregionale samenwerking vanuit het werkveld.

Activiteiten en samenwerking

Het jaar begon in een situatie van lockdown. Oorspronkelijk was er een masterclass voor koordirigenten gepland van 6 tot en met 9 januari. Vanwege de lockdown kon dit niet op dat moment plaatsvinden. Het eerste project waaraan Studium Chorale kon werken in 2022 was een uitvoering van Bruckner mis in e-klein in het Orgelpark te Amsterdam. Nadat aanvankelijk was ingezet op minimaal 3 concerten voor het project Demessieux bleek door omstandigheden 1 concert het maximaal haalbare. Dit was aanleiding voor een herbezinning waarbij na overleg met de artistieke leiding van het Orgelpark te Amsterdam besloten werd om Demessieux uit te stellen tot 2023. Als vervangend project werd gekozen voor een uitvoering van de Veertien Stonden (H.Leenders). Kort na de pauze van het concert op 13 maart werd een van de koorzangers onwel. Er moest zelfs een ambulance aan te pas komen voor de noodzakelijke hulpverlening. Het publiek en betrokkenen werden goed opgevangen en het slachtoffer maakte het al snel weer goed. Het werk de Veertien Stonden is daarmee niet uitgevoerd tijdens het concert. Omdat de Corona maatregelen inmiddels vrijwel geheel waren losgelaten waren en reguliere uitvoeringen mogelijk met 32 zangers van Studium van Bach's Matthäus Passion in samenwerking met de philharmonie zuidnederland. Er waren 4 uitvoeringen, in Maastricht, Eindhoven, Heerlen en Venlo. Ter symbolische viering van het 50-jarige jubileum werd op 14 mei in de Sint Servaasbasiliek opnieuw de mis in e-klein van Bruckner uitgevoerd. In juni was het alsnog mogelijk om de masterclass te laten plaatsvinden. Onder leiding van Daniel Reuss hebben uiteindelijk 6 kandidaten deelgenomen aan deze intensieve cursus. Ter afsluiting was er een concert op zondag 12 juni waarbij de kandidaten de kans kregen het geleerde in de praktijk te brengen. Een week later werd in Antwerpen KV259 van Mozart uitgevoerd tijdens een concertmis in de St. Pauluskerk. Bijzonder aan dit project was de mogelijkheid om volledig budgetneutraal te werken, dus geen subsidie van de provincie nodig te hebben. Op een paar honderd euro na is het project zonder bijkomende kosten uitgevoerd.

Met dit initiatief wordt het mogelijk om extra speelbeurten te realiseren voor de zangers, zonder dat het van het jaarbudget afgaat.

In een samenwerking van philharmonie zuidnederland, Musica Sacra, toneelgroep Maastricht en Studium Chorale werd een compositieopdracht gegeven aan Jan-Peter de Graaff een opdracht voor het schrijven van een libretto aan Jibbe Willems. Wat had moeten resulteren in een reeks van 3 concerten werd uiteindelijk 1 concert tijdens het festival Musica Sacra. Het goed ontvangen stuk "het Gouden Kalf" werd uitgevoerd met een ensemble van het orkest, een acteur van de toneelgroep

Maastricht (Dries Vanhegen) en 24 zangers van Studium Chorale. Het concert is ook uitgezonden op radio NPO4 in het programma avondconcert op 18 september 2022. Ter afsluiting van dit jaar werd in verband met het jubileum van Studium Chorale een compositieopdracht gegeven Gerard Beljon. Zijn compositie *Me Miseram Quid Agam* ging op 18 november in première in de Onze Lieve Vrouwe basiliek te Maastricht. Naast 16 zangers van Studium Chorale werd er meegewerkt door Raphaëla Danksagmueller op kaval en fujara, Paloma Lázaro Arteaga, arabische sopraan en Rianne Wilbers, westerse sopraan. De bezoekersaantallen van de 3 concerten in Maastricht, Sittard en Amsterdam hadden hoger gekund. Er zijn twee radio uitzendingen geweest van dit werk. Bij L1 radio in het programma *Blaaskracht* waar gemiddeld 15000 luisteraars op afstemmen. Daarnaast was er op 24 december een uitzending op Radio NPO4 in het programma *vrije geluiden* met gemiddeld 648000 luisteraars.

Educatie

De educatieve activiteiten in 2022 bestaan uit de studiedag op 18 november in samenwerking met Festival Vocallis. Op de studiedag kwamen in de ochtend circa 75 leerlingen en 4 zangers van Studium Chorale samen voor workshops in het gebouw van Opera Zuid te Maastricht. 's Middags vond daar ook een openbare presentatie plaats met een gehoor van 20 personen in het publiek. Het geheel stond onder leiding van en werd gepresenteerd door Hans Leenders. Het uitgevoerde repertoire was: *Pase'el agua*, *Nkosi sikelel' iAfrika* en *Uti var hage*.

Bestuur en artistiek adviesraad

Het bestuur is in 2022 niet gewijzigd ten opzichte van het jaar er voor. De *artistieke adviesraad* bestaande uit Albert Clement, Jos Leussink, Daan Manneke, Ed Spanjaard, Jos van Veldhoven en Harrie van den Elsen, stond de artistiek leider met raad en daad ter zijde. Voor 2023 staat een evaluatie van de artistieke adviesraad op het programma. Een van de consequenties daarvan zal zijn dat de raad naast bekende ook nieuwe leden zal krijgen.

Publiciteit en zichtbaarheid

De publiciteit en zichtbaarheid kreeg in 2022 o.a. gestalte met de inzet van Kyra Bertram op het gebied van de website en facebookpagina van Studium Chorale en de nieuwsbrief. Directe mailing en e-mailing naar een adressenbestand van circa 450 adressen en persvoorbeschuwingen en -recensies waren belangrijke momenten om het publiek te bereiken.

De website is het centrale medium voor communicatie naar buiten. In 2022 is de website wederom geactualiseerd en daar waar nodig aangepast. Het archief waar eerder gemaakte opnames van Studium Chorale te horen en te zien zijn is verder uitgebreid.

Met onze activiteiten bereiken we naast de reguliere concertbezoekers ook meerdere andere netwerken:

- organiserende partijen met hun netwerken (theaters, podia, kerkgemeenschappen, festivals),
- partners waarmee inhoudelijk wordt samengewerkt met hun bijbehorende netwerken (bv philharmonie zuidnederland met hun medewerkenden),
- deelnemers aan de educatieve activiteiten (naast deelnemers ook de scholen, ouders, vrienden etc.),
- publicaties in de pers (kranten, radio, websites, social media).

Na een inhoudelijke bespreking met philharmonie zuidnederland zijn betere afspraken gemaakt over de gezamenlijke aanpak van PR en Marketing voor die projecten waarbij Studium Chorale met het orkest samenwerkt. Door deze gezamenlijke aanpak kan Studium Chorale bij deze projecten een grotere opbrengst verwachten aan naamsbekendheid en zichtbaarheid bij het publiek.

Met de introductie van online kaartverkoop in eigen beheer via de website van Studium Chorale wordt ook nadrukkelijk aan klantenbinding gedaan. Niet alleen kan men profiteren van het gemak van vooraf gekochte kaartjes zoals snelle toegang tot de concertlocatie en geen gedoe met betaling aan de kassa, maar ook krijgt iedereen die van deze mogelijkheid gebruik maakt meteen de vraag voorgelegd of men ook de nieuwsbrief wil ontvangen. De verwerking van deze antwoorden is inmiddels geautomatiseerd.

De -meerdere malen herhaalde- uitzendingen van de radio-opnamen uit heden en verleden door Radio 4, L1, Concertzender en streamingdiensten van de verschillende concertprogramma's leverden een substantiële bijdrage aan de landelijke bekendheid van Studium Chorale en zorgden voor een publieksbereik, dat de vermelde bezoekersaantallen van het moment verre overstijgt. Een gemiddelde landelijke radio-uitzending bereikt minimaal 50.000 luisteraars. Met de uitzendingen van de concerten van Het Gouden Kalf en Me Miseram op L1 en Radio NPO 4 zijn in het afgelopen jaar naar schatting meer dan een miljoen luisteraars bereikt. Deze schatting is gebaseerd op het kijk- en luister onderzoek van radiowereld.nl. Daarnaast zijn veel van deze opnames via enkele websites telkens opnieuw te beluisteren.

Subsidies

Het jaar 2022 was het tweede jaar van de vierjarige cultuurplanperiode 2021-2024 van de Provincie Limburg en de daarbij horende gegarandeerde middelen. In het jaarlijkse monitoringsgesprek met leden van de Cultuurtank van de provincie Limburg is wederom gebleken dat er veel waardering is voor de bijdrage die Studium Chorale aan het Limburgse culturele leven te bieden heeft.

In officiële bewoordingen is ook gebleken dat de administratie en jaarlijkse rapportage van een niveau zijn dat de bevoorschotting voor Studium wordt gecontinueerd.

Op het gebied van het opbouwen en behoud van reserves wordt vanaf het komende jaar weer teruggegrepen op de regels die voor de Corona pandemie van kracht waren. Met behoud van de bestaande reserves en voorzieningen mag per nieuw jaar de reserve niet meer dan 15% van het totale subsidiebedrag omvatten. Het overtollige wordt teruggevorderd of in mindering gebracht op de subsidie voor het jaar er na.

Fondsen

Voor de compositieopdracht aan Gerard Beljon in het kader van het 50-jarig jubileum van Studium Chorale is een extra subsidie aangevraagd en toegekend bij het fonds Podiumkunsten, ter waarde van € 9000,- uit te keren aan de componist. Voor dit project is ook nog een bedrag van € 1500,- toegekend door de Stichting Bylandt als tegemoetkoming in de kosten. Ten slotte is door de Stichting Brand Cultuurfonds een bedrag van € 2000,- uitgekeerd voor de komende uitvoeringen van Demessieux.

Jaarrekening

Aan dit jaarverslag 2022 is toegevoegd de jaarrekening 2022 zoals opgemaakt door H.H.M. Pook Consultancy.

Financiën, percentage eigen inkomsten en toelichting op de jaarrekening

Extra activiteiten en tegenvallers (Musica Sacra) uit eigen middelen ruim € 22000,- bijgelegd voor een sluitende begroting.

De Financiële situatie aan het eind van 2022 liet zien dat er in 2022 aardig wat tegenvallers te verwerken waren. Met name de projecten Masterclass, Musica Sacra / Het Gouden Kalf en Beljon / Me Miseram hebben een grote aanspraak gemaakt op de reserves van Studium Chorale.

Bij het Gouden Kalf is een aantal zaken bij het aanvragen van een productie en compositie subsidie behoorlijk misgelopen. Hierdoor moest een vooraf overeengekomen garantiebepaald bedrag door Studium Chorale worden betaald. De Masterclass had te maken met een aantal betalende kandidaten dat lager was dan vooraf gehoopt. Daarnaast maakt het werken met twee betaalde dirigenten het ook tot een duur project met relatief weinig opbrengsten ook voor wat betreft de publieke belangstelling. Met de gemiddelde kosten per concert is het project Beljon prijzig, maar niet extreem duur te noemen. Een grotere publieke belangstelling bij de concerten had de investering van Studium waardevoller kunnen maken.

Het exploitatieresultaat voor 2022 is te zien in de jaarrekening. Verdere toelichting op de jaarcijfers is op de betreffende plaatsen in de jaarrekening te vinden.

De stichting heeft geen vast personeel in dienst en geen vaste huisvestingskosten. De musici en leiding worden op projectbasis ingehuurd voor de activiteiten. De vaste lasten zijn daardoor zeer overzichtelijk en relatief laag.

Het percentage eigen inkomsten 2022 bedroeg 47 % van de totale baten 2022. Voor het komende jaar zal dit cijfer naar verwachting nog verder stijgen gegeven het feit dat voor 2 grote projecten zal worden samengewerkt met philharmonie zuidnederland, waarvoor omvangrijk uitkoopsommen overeen gekomen zijn. Het orkest is zich ook in toenemende mate bewust van het feit dat Studium Chorale de inkomsten uit de samenwerking hard nodig heeft voor een betaling van de zangers die meer in de richting komt van wat de fair practice code voor ogen staat.

Evaluatie 2022

De continuering van de cultuurplanstatus van Studium Chorale door de Provincie Limburg voor de periode 2021-2024 legde een stevig basis onder de continuïteit van het koor.

De structurele samenwerking met de philharmonie zuidnederland wordt ook de komende jaren gecontinueerd. Voor 2022 en de jaren daarna zijn er jaarlijks meerdere projecten waarbij wordt samengewerkt. De uitkoopsommen die verbonden zijn aan deze samenwerking zijn na goed overleg ruimer geworden. Daarnaast is ook de non-materiële opbrengst groter door de gezamenlijke inspanning van orkest en Studium op het gebied van de PR en marketing voor die projecten waarbij van samenwerking sprake is.

De betaalde vergoedingen aan de zangers waren in 2022, na een verhoging van de tarieven ten opzichte van voorgaande jaren, meer in de richting van marktconform. Ook is duidelijk geworden dat voor nu en de toekomst de marktwerking en de hoogte van de gages op gespannen voet met elkaar staan. Mede daarom is er opnieuw een focus om naast de hoogte van de gages ook de secundaire zaken zoals de catering drank en maaltijden meer en beter aan te bieden. De compensatie voor de verblijfskosten is ook meer in de richting van de reguliere prijzen van de markt terechtgekomen. Hierdoor kunnen we hopelijk ook voor de toekomst de gekwalificeerde zangers, die de kerngroep vormen en die gewenst zijn voor het artistieke niveau, aan Studium Chorale binden.

Studium Chorale streeft ernaar om een stevige en solide basis te handhaven, waarbij we als doelstelling hebben om een positief eigen vermogen van minimaal 10% van het balanstotaal te behalen en te behouden. Dit geeft ons op termijn enerzijds de zekerheid dat we op de huidige weg door kunnen gaan met het leveren van artistiek verantwoorde producties. Anderzijds geeft het onze subsidiënten de zekerheid dat we als een betrouwbare ondernemer zorg dragen voor een juiste besteding van de ons toevertrouwde middelen. Ook naar de zangers bevestigt dit het imago dat we nastreven van een artistiek hoogstaand en een betrouwbaar zakelijk geleid koor.

Het bestuur van Studium Chorale ziet terug op een jaar 2022, dat door de omstandigheden pas gedurende het jaar weer in de richting kwam dat als normaal wordt ervaren en overeen kwam met de vooraf bedachte jaarplanning.

Perspectief 2023 en verder

Studium Chorale is verheugd dat het koor voor de Cultuurplanperiode 2021-2024 opnieuw de status van cultuurplaninstelling van de Provincie Limburg heeft gekregen. Het toegekende bedrag maakt het mogelijk de activiteiten in het verlengde van de voorafgaande jaren te continueren. Ook in 2022 is gebleken dat Studium Chorale er in slaagt te voldoen aan de vooraf opgestelde criteria om de subsidie probleemloos voort te zetten.

Vanwege het ontbreken van een grotere financiële ruimte wordt de verdere ontwikkeling van Studium Chorale vooral gezocht in nieuwe en bredere samenwerking met andere cultuurmakers.

In 2022 was met name de samenwerking bij Het Gouden Kalf bij het festival Musica Sacra daarvan een voorbeeld. Ook de samenwerking met de acteur tijdens de uitvoering heeft Studium Chorale een ervaring rijker gemaakt. Voor het project Demessieux, dat helaas wegens acute gezondheidsklachten naar achter in het jaar is verplaatst, wordt de samenwerking gezocht met de jonge theatermaker Noah Jansen. Deze zal teksten schrijven waardoor de toehoorder wordt meegenomen door de 12 taferelen die door Demessieux op muziek zijn gezet.

In 2022 zal naast de samenwerking voor de Matthäus Passion ook voor een project Fauré Requiem met de philharmonie zuidnederland worden samengewerkt. Door de betere financiële afspraken in termen van de uitkoopsom en de nauwe samenwerking op het gebied van PR en Marketing is er voor Studium winst te boeken op het gebied van de naamsbekendheid en de zichtbaarheid.

Bij het project Leenders dirigeert Leenders wordt de samengewerkt met de goede amateurkoren Musica et Lingua uit Maastricht en het Franciscuskoor uit Venlo. Hiermee kan Studium 2 concerten aan het publiek aanbieden met een groot koor, terwijl er tijdens het project de nodige overdracht van kennis en ervaring zal zijn en tegelijkertijd de band van Studium Chorale met de provincie Limburg nog een stevig wordt bevestigd.

Na het jubileumjaar 2022 staat er dus weer een hoop op stapel om Studium Chorale ook in de komende tijd de plaats te geven en te laten behouden die het toekomst: een eigen geluid in het culturele aanbod voor Limburg.

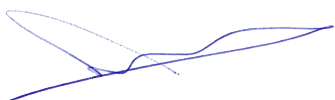
Maastricht, februari 2023

Stichting Studium Chorale,

Marcella Pinckers, voorzitter

Arno Goessen, penningmeester

Bijlagen:

- activiteiten / projecten 2022 (pagina 7 van dit document)
- jaarrekening 2022 (separaat digitaal)

	Bruckner mis in e-klein en keuze uit motetten	
zo 20 febr	Studium Chorale (22 zangers), Verheggen orgel, Leenders Amsterdam, Orgelpark	120
	Leenders De Veertien Stonden en Endless Time	
zo 13 maa	Studium Chorale (14 zangers), Verheggen orgel, Leenders Amsterdam, Orgelpark	120
	Bach Matthäus Passion	
wo 13 apr	philharmonie zuidnederland, Studium Chorale (32 zangers), MacLeod Maastricht, Theater aan het Vrijthof	863
do 14 apr	Heerlen, Parkstad Limburg Theaters	659
vrij 15 apr	Venlo, Maaspoort	465
za 16 apr	Eindhoven, Muziekgebouw	1204
	Bruckner mis in e-klein en keuze uit motetten, Jubileumconcert	
za 14 mei	Studium Chorale (22 zangers), Verheggen orgel, Leenders Maastricht, St. Servaasbasiliek	164
	Masterclass Koordirigenten, divers repertoire	
zo 12 jun	Studium Chorale (16 zangers), Reuss en Leenders Maastricht, Lutherse kerk	23
	Concertmis Antwerpen, Mozart KV259	
zo 19 jun	Studium Chorale (12 zangers), Euterpe consort, Leenders Antwerpen, St. Pauluskerk	174
	de Graaff , Het Gouden Kalf, Musica Sacra	
za 25 sep	Studium Chorale (24 zangers), philharmonie zuidnederland, Leenders Maastricht, Theater aan het Vrijthof	400
Uitzending	Radio NPO4: NTR, Avondconcert 18/9/22 gemiddeld 634000 luisteraars	
	Beljon Me Miseram Quid Agam	
vrij 18 nov	Studium Chorale (16 zangers), Danksagmueller kaval en fujara, Arteaga arabische sopraan, Wilbers, westerse sopraan, Leenders Maastricht, OLV	65
za 19 nov	Sittard, Petruskerk	22
zo 20 nov	Amsterdam, Orgelpark	110
Uitzending	L1 radio: Blaaskracht, gemiddeld 15000 luisteraars	
Uitzending	Radio NPO 4: Vrije Geluiden, 24/12/22 gemiddeld 684000 luisteraars	

TOTALEN**Concerten 2022**

	aantal concerten	aantal bezoekers
Limburg	8	2661
waarvan in standplaats	5	1515
Nederland	4	1554
Buitenland	1	174
Totale concerten 2022	12	4389

Overige activiteiten

Uitzendingen op L1 en Radio NPO 4	2	1333000 luisteraars
Educatie	1	95